พยานอันสำคัญยิ่งใหญ่ในพระอัธยาไศรย ของสมเดจพระเจ้าน้องยาเธอ ว่ามีพระหฤไทยรักใคร่ในการที่จะให้บ้านเมือง มีความเจริญยิ่งใหญ่ใกล้เข้าในธรรมเนียมแบบอย่าง แลอำนาจปกครองรักษา ให้เหมือนกับประเทศทั้งปวงให้ได้เดินขึ้นไปในความเจริญเสมอเสมอกันได้ จึงมิได้คิดเหนแก่ประโยชน์ของพระองค แล้วแลทรงปราถนาในที่ซึ่งมีทางควรซึ่งปราถนา เพื่อพระองคตั้งอยู่ในตำแหน่งเช่นนี้ แล้วแลมามีพระดำริห ยับยั้งเอาความเจริญของบ้านเมืองเปนประมาณอย่างนี้ นับว่าเปนหายากอย่างยิ่งควรจะสรรเสริญ ได้เปนอเนกไนยนัก เพราะฉนั้นจึงทรงพระราชดำริหว่า ซึ่งสมเดจพระอนุชาธิบดีได้ดำรงอยู่ในพระเกียรติยศอันใหญ่ ก็นับว่าเปนเครื่องอุดหนุนพระบรมเดชานุภาพอันยิ่งใหญ่ แลสมเดจพระเจ้าน้องยาเธอเล่าก็ทรงประกอบด้วยพระอัธยาไศรยอันพิเสศซึ่งพรรณามาแล้ว ควรจะยกย่องเชิดชูพระเกียรติยศไว้ ให้เปนที่อุดหนุนพระบรมเดชานุภาพ แลปรากฏพระเกียรติคุณอันพิเสศให้แพร่หลายอยู่ในแผนดินสืบไปภายน่า ตามสมควรแก่พระอัธยาไศรย ซึ่งทรงเตมพระหฤไทยนั้น จึงมีพระบรมราชโองการ มารพระบัณฑูรสุรสิงหนาท ดำรัสสั่งให้เลื่อนพระนามสมเดจพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจาตุรนตรัศมี กรมหลวงจักรพรรดิพงษ เปนสมเดจพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าต่างกรมตำแหน่งใหญ่ ในชั้นเจ้าฟ้าต่างกรมกรมพระ มีพระนามตามจาฤกในพระสุพรรณบัตรว่า สมเดจพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าจาตุรนตรัศมี กรมพระจักรพรรดิพงษ ดำรงขัตติยศักดิอรรควรยศ รัตนสมมตยุริยาชาไนยศรีตลหฤไทยธรรมสุจริต อเนกราชกิจสิทธิวิจารณมโหฬารคุณสมบัติพุทธาธิรัตนสรณคม อุดมเดชานุภาพบพิตรสิงหนามให้ทรงศักดินา ๕๐๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่างสมเดจ พระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าต่างกรม ขอให้ทรงเจริญทฤคฆชนมายุพรรณศุข พลปฏิภาณคุณสารสมบัติสรรพศิริสวัสดิพิพัฒนมงคล เกียรติอิศริยศักดิเดชานุภาพวิบุลยศุภผลมโหฬารทุกประการ ทำราชการฉลองพระเดชพระคุณโดยสมควรแก่ความเปนในพระบรมราชตระกูลอันสูงศักดิในพระบรมราชวงษนี้ ขอให้พระเกียรติคุณอดุลยยศปรากฏสืบไปสิ้นกาลนาน

ให้ทรงเลื่อน เจ้ากรมเปนพระจักรพรรดิพงษ ถือศักดินา ๘๐๐

ให้ทรงเลื่อน ปลัดกรม เปนหลวงจำนงราชกิจ ถือศักดินา ๖๐๐

ให้ทรงเลื่อน สมุหบาญชี เปนขุนสิทธิพลนิาร ถือศักดินา ๖๐๐

ให้ผู้ที่ได้รับตำแหน่งทั้ง ๓ นี้ ทำราชการในหลวงแลในกรมตามอย่างธรรมเนียม เจ้ากรม ปลัดกรม สมุหบาญชี ในเจ้าฟ้าต่างกรมสืบไป ให้มีความศุขสวัศดิเจริญเทอญ

ดีไปลมา

สมเดจพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้า เจ้าแผ่นดินสยาม ทั้งฝ่ายเหนือฝ่ายใต้ แลดินแดนทั้งหลายที่ใกล้เคียง คือลาวเฉียงลาวกาวมลายู กระเหรี่ยงแลอื่น ๆ ผู้เปนเจ้าเปนใหญ่ของเครื่องราชอิศริยยศ ช้างเผือกสยาม ขอประกาศแก่ท่านทั้งหลายทั้งปวงผู้ซึ่งจะได้พบอ่านคำประกาศนี้ให้ทราบว่า สมเดจพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจาตุรนต์รัศมีกรมพระจักรพรรดิพงษ สมควรจะรับเครื่องราชอิศริยยศช้างเผือกสยามได้.

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ พระราชทานบรมราชานุญาต ให้สมเดจพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจาตุรนต์รัศมีกรมพระจักรพรรดิพงษ รับเครื่องราชอิศริยยศ ช้างเผือกสยามชั้น ที่ ๑ ชื่อมหาวราภรณ์ ม ช เปนเกียรติยศสืบไป ขอให้มีความศุขสวัสดิ ทุกประการเทอญ

พระราชทานแต่ณวันศุกร เดือนยี่ ขึ้นสิบเอจค่ำ ปีรกาสัปตศก ศักราช ๑๒๔๗ เปนวันที่ ๖๒๗๕

ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ทรงเซนพระราชหัตถเลขา จุฬาลงกรณ์ ป ร ส

สมเดจพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้า ฯ เจ้าแผ่นดินสยาม ทั้งฝ่ายเหนือฝ่ายใต้ แลดินแดนทั้งหลายที่ใกล้เคียง คือลาวเฉียงลาวกาวมลายูกระเหรี่ยงแลอื่น ๆ ผู้เปนเจ้าเปนใหญ่ของเครื่องราชอิศริยยศ มงกุฎสยาม ขอประกาศแก่ท่านทั้งหลายทั้งปวง ผู้ซึ่งจะได้พบอ่านคำประกาศนี้ให้ทราบว่า พระยามหาเทพกระษัตริย์ (จุ้ย) เจ้ากรมพระตำรวจในซ้าย สมควรจะรับเครื่องราชอิศริยยศ มงกุฎสยามได้

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้พระยามหาเทพกระษัตริย์ รับเครื่องราชอิศริยยศมงกุฎสยามชั้นที่ ๓ ชื่อมัณฑนาภรณ์ ม ม เปนเกียรติยศสืบไป ขอให้มีความศุขสวัสดิ ทุกประการเทอญ

พระราชทานแต่ณวันศุกร เดือนยี่ ขึ้นสิบเอจค่ำ ปีรกาสัปตศก ศักราช ๑๒๔๗ เปนวันที่ ๖๒๗๕ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

(ทรงเซนพระราชหัตถเลขา)

จุฬาลงกรณ์ ป ร ส

สมเดจพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้า ฯ เจ้าแผ่นดินสยามทั้งฝ่ายเหนือฝ่ายใต้ แลดินแดนทั้งหลายที่ใกล้เคียง คือลาวเฉียงลาวกาวมลายูกระเหรี่ยงแลอื่น ๆ ผู้เปนเจ้าเปนใหญ่ ของเครื่องราชอิศริยยศ ช้างเผือกสยาม

ขอประกาศแก่ท่านทั้งหลายทั้งปวง ผู้ซึ่งจะได้พบอ่านคำประกาศนี้ให้ทราบว่า หมื่นทิพเสนา (จำเริญ) ปลัดกรมพระตำรวจในขวา สมควรจะรับเครื่องราชอิศริยยศ ช้างเผือกสยามได้

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้หมื่นทิพเสนารับเครื่องอิศริยยศ ช้างเผือกสยาม ชั้นที่ ๕ ชื่อ ทิพยาภรณ์ ท ช เปนเกียรติยศสืบไป ขอให้มีความศุขสวัสดิ ทุกประการเทอญ

พระราชทานแต่ณวันศุกร เดือนยี่ ขึ้นสิบเอจค่ำ ปีรกาสัปตศก ศักราช ๑๒๔๗ เปนวันที่ ๖๒๗๕ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

(ทรงเซนพระราชหัตถเลขา)

จุฬาลงกรณ์ ป ร ส

ราษฎรทูลเกล้าถวายฎีกา

วันอังคาร เดือนยี่ ขึ้นสิบห้าค่ำ ปีรกาสัปตศก ทรงพระอรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สมเดจพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ เสดจออกพระที่นั่งจักรกรีมหาปราสาท กรมพระตำรวจเวรในขวา ๑ นำราษฎรทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกา ๔ ฉบับ

คือพันทองปลัดกรมอภิรมย์ ให้นายหวาดหลาน ทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกากล่าวโทษ หลวงเกษตรศิริญรักษ หลวงโภชาลร ขุนพิบุลย์สมบัติเสมียนตรากรมนา เรื่องความเสนา ฉบับ ๑